

37. יביא עדים שנטרפה באונס ופטור**1. בבא קמא י: "דתניא אם טרף" עד יא. "אבא שאול"**

דתניא: אם טרף יטרף יביאהו עד יביא עדים שנטרפה באונס ופטור

2. בבא מציעא ו. "דאמר רב ששת שלש שבועות" עד "נימא מגו"

דאמר רב ששת: שלש שבועות משביעין אותו, שבועה שלא פשעתי בה, שבועה שלא שלחתי בה יד, שבועה שאינה ברשותי.

3. תוס' בבא מציעא ו. ד"ה שבועה

שבועה שלא שלחתי בה יד - פרש"י דאם שלח בה יד אפילו נאנסה חייב ואף על פי דמשהחזירה פטור כדקתני בהמפקיד (לקמן דף לד) מ"מ שמא נאנסה קודם שהחזירה אבל קשה משלהי האומנין (לקמן דף פג.) דקאמר ונשבר או נשבה אין רואה הא יש רואה יביא ראייה ופטור והא שמא שלח בה יד וי"ל שיפטר משבועה שנאנסה אך ישבע שלא שלח בה יד אי נמי שלא שלחתי בה יד אינו נשבע אלא ע"י גלגול שבועה שלא פשעתי בה וכשיש רואה שנאנסה פטור לגמרי ור"ת מפרש אפי" ע"י גלגול לא ישבע היכא שהיא מתה בפנינו דאין מגלגלין אלא בדבר הדומה דלמה י"ל ששלח בו יד דדוקא בשותפין שחלקו ונתחייב שבועה ממקום אחר מגלגלין משום דמורי היתרא ושבועה שלא שלחתי בה יד מפרש ר"ת שלא אכלה דאינו בכלל שבועה שלא פשע בה ושאינה ברשותו.

4. רא"ש בבא מציעא א:ג מתחלת דבריו עד "ועוד הביא ראייה" ויש מקשין הבל" עד "וה"ר יונה ז"ל"

ומדברי ר"ת יש ללמוד דעד אחד פוטר מן השבועה. והביא ר"מ מרוטנבור"ק ז"ל ראייה לדבריו מדדרשינן שבועות (דף מ א) לכל עון ולכל חטאת הוא דאין קם אבל קם לענין שבועה דלא מיעטיה קרא בין לחיוב שבועה בין ליפטר מן השבועה ועוד ק"ו הוא איזה כח מרובה כח המוחזק או כח שאין מוחזק הוי אומר כח המוחזק. א"כ ק"ו הוא מה כשהעד מסייע למי שאין מוחזק זוקק את המוחזק לישבע. כשהעד מסייע למוחזק כל שכן שיפטרנו מן השבועה

ויש מקשין הבל מהא דאמר לקמן (דף לו א) שומר שמסר לשומר חייב דא"ל את מהימן לי בשבועה היאך לא מהימן לי בשבועה ואמאי חייב יפטרנו שומר השני בעדותו משבועתו שהוא חייב. ולא קשה מידי דחיוביה דראשון בשביל דאין יכול לישבע הוא והוא אין רוצה להאמין לשבועת השני ונתחייב לו הראשון ממון ואין עד אחד פוטר מחיוב ממון

5. בבא מציעא פב: משנה גמרא מ"ואתא ר' אליעזר למימר" עד פג. "ור' חייא בר אבא"

ואתא רבי אליעזר למימר: אין, גמרא כרבי מאיר. ומיהו, תמיה אני אם יכולין זה וזה לישבע. בשלמא שומר חנם - משתבע דלא פשע בה, אלא שומר שכר אמאי משתבע? כי לא פשע נמי שלומי בעי. ואפילו שומר חנם נמי, התינח במקום מדרון, שלא במקום מדרון, מי מצי משתבע דלא פשע ואפילו במקום מדרון נמי, התינח היכא דליכא ראייה, אבל היכא דאיכא ראייה - ניתי ראייה ונפטר. דתניא, איסי בן יהודה אומר: אין ראה שבעת ה' תהיה בין שניהם, הא יש רואה - יביא ראייה ויפטר

6. תוס' בבא קמא יא. ד"ה יביא עדים

יביא עדים שנטרפה באונס - ואיסי דורש בפרק האומנין (ב"מ פג.) אין רואה הא יש רואה יביא עדים שנטרפה ופטור דמשמעות דורשין איכא בינייהו

7. שיטה מקובצת בבא קמא יא. ד"ה יביא עדים שנטרפה

יביא עדים שנטרפה באונס וכו'. תימה לפירוש רבינו תם דפירש דעד אחד פוטר משבועה אם כן למה לי עדים בעד אחד סגי. וליכא למימר דלאו דוקא נקט עדים דהא כל מקום שנאמר עד הרי כאן שנים עד שיפרוט לך הכתוב אחד. ונראה לי דלא הקשה דכיון דדרשינן קרא לכדאיסי דבמקום שיש רואה צריך להביא עדים ולא מיפטר בשבועה אם כן עד אחד נמי אינו פוטר. הרא"ש ז"ל

8. שבועות מה: "שבועת שומרין דחייב רחמנא" עד "מכלל דתרוייהו"

שבועת שומרין דחייב רחמנא היכי משכחת לה? מתוך שיכול לומר לו לא היו דברים מעולם, יכול לומר לו נאנסו! דאפקיד ליה בעדים. מתוך שיכול לומר לו החזרתיו לך, יכול לומר לו נאנסו! דאפקיד ליה בשטרא

9. רא"ש שבועות ז:ג מתחלת דבריו עד "האי מאן" ודבריו אינם מובנים לי" עד סוף דבריו

ועוד כתב דלא אמרינן מיגו לאפטורי משבועה אלא לאפטורי מממון דהא שבועת שומרין דאיכא למימר מיגו וכן מודה מקצת ועד אחד איכא למימר בהא מיגו ואפי' הכי מישתבעי הלכך

ודבריו אינן מובנים ליח כיון דמיגו דאורייתא הוא מה לי ממון מה לי שבועה אטו שבועה לאו ממון הוא דזימנין דלא בעי אישתבעי וקיהיב ממונא ומה שאמר דבשבועת שומרין איכא מיגו הא כבר כתבינן לעיל דמיגו דהעזה הוי ומה שכתב דבמודה מקצת איכא מיגו הא אמרינן חזקה אין אדם מעיז פניו בפני בע"ח וליכא מיגו וגם בעד אחד לא ידענא מאי מיגו איכא

10. בבא בתרא לו. "הנהו עיזי" עד "והאמר ר"ל"

הנהו עיזי דאכלו חושלא בנהרדעא, אתא מרי חושלא תפסינהו והוה קא טעין טובא; אמר אבוה דשמואל: יכול לטעון עד כדי דמיהן, דאי בעי אמר: לקוחות הן בידי